

düzenlenen ve davacıya tebliğ edilen ödeme emrinin, kamu gücüne dayanarak, tek yanlı biçimde ve re'sen gerçekleştirilen bir idari işlem niteliğinde taşıdığı, idari işlem niteliğindeki ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılacak davalarda, kural olarak, idari yargının görevli olduğu dikkate alındığında, bununla birlikte ödeme emrinin içeriği alacağın niteliğinin bu durumu değitirmeyecek olması nedeniyle, sözkonusu ödeme emrine karşı açılan davanın idare hukuku esaslarına göre

İdari yargının görev alanına girdiği sonucuna ulaşıldığından, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerlerinde yapılacağından bahisle davanın görev yönünden reddine ilişkin itiraza konu Mahkeme kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Konya BİM, 5. İDD, E. 2017/72 K. 2017/224 T. 14.3.2017

İSTEMİN ÖZETİ: Davacı şirketin ile davalı idare arasında 30/01/2014 tarihinde imzalanan Araç Kiralama Hizmeti Alımına Ait Sözleşmesi kapsamında temin ederek kullanıma sunduğu bazı araçların İhale Teknik Şartnamesine uymadığının tespit edildiği gerekçesiyle aynı Şartnamenin "Cezalar" başlıklı kısmının (b) fıkrası uyarınca tahakkuk ettirilen 10.000,00 TL cezanın tahsili amacıyla davalı idare tarafından düzenlenen 04/11/2015 tarihli 53908 no. lu 10.000,00 TL bedelli ödeme emrinin iptal istemiyle açılan dava sonucunda; Antalya 4. İdare Mahkemesi'nce, davanın Adli Yargı Mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddi yolunda verilen 11/04/2016 günlü E:2015/1034, K:2016/225 sayılı kararın, davacı tarafından;

usul ve yasaya aykırı olduğu, davacı ile davalı arasındaki ilişkinin, "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Kanunu ihale sözleşmeleri Hizmet İşleri Genel şartnamesinde ihale dökümanlarını oluşturan diğer belgelerde yer alan tanımlar geçerli olarak ihale sözleşmesi" kurulduğu, bu nedenle taraflar arasında yapılan tüm işlemlerin idari işlem olduğu, taraflar arasındaki tüm uyuşmazlıkların 2577 sayılı Kanun hükümlerine göre idari yargı merciine çözüme kavuşturulmasının gerektiği, ödeme emrinde itiraz mercinin belirtilmediği, bu durumun ödeme emrinin iptalini gerektirdiği ileri sürülerek itirazın incelenerek bozulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ: Savunma verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Konya Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi'nce, işin gereği görüşüldü;

Dava, davacı şirketin ile davalı idare arasında 30/01/2014 tarihinde imzalanan Araç Kiralama Hizmeti Alımına Ait Sözleşmesi kapsamında temin ederek kullanıma sunduğu bazı araçların İhale Teknik Şartnamesine uymadığının tespit edildiği gerekçesiyle aynı Şartnamenin "Cezalar" başlıklı kısmının (b) fıkrası uyarınca tahakkuk ettirilen 10.000,00 TL cezanın tahsili amacıyla davalı idare tarafından düzenlenen 04/11/2015 tarihli 53908 no. lu 10.000,00 TL bedelli ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır.

Antalya 4. İdare Mahkemesi'nce verilen 11/04/2016 günlü E:2015/1034, K:2016/225 sayılı kararla, dava dosyasının

incelenmesinden 21/01/2014 tarihinde pazarlık usulü yapılan kiralama hizmet alımı işini alan davacı şirketin ihale teknik şartnamesinin 1. maddesinde yer alan düzenlemelere uymadığından bahisle 10.000,00 TL idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen 04/11/2015 tarihli ödeme emrinin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı görülmekte ise de, özel hukuk hükümlerine göre taraflar arasında imzalanmış bulunan sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlığın idari yargının görev alanında bulunmadığından, özel hukuk ilişkisinden doğan ve adli yargının konusuna giren bir işlem olduğunun anlaşıldığı, bu halde, davanın görüm ve çözümünün Mahkemelerinin görevinde olmayıp, davanın özel hukuk hükümleri uygulanarak Adli Yargı Mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiğinden, davanın görev yönünden reddi gerektiği gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar verilmiş, bu karar davacı tarafından itiraz başvurusuna konu edilmiştir.

2577 sayılı Yasanın 2. maddesinde; "İdari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davalar olarak sayılmış; idari yargının idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğu kurala bağlanmıştır.

İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarının; idari dava türlerinden biri olduğu idare hukukunun bilinen ilkelerindedir.

İdare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re'sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırmakta ve kural olarak bu işlemler özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır.

Öte yandan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun "Kanunun Şümulü" başlıklı 1. maddesinde; Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunacağı, aynı Kanunun "Kanundaki Terimler" başlıklı 3. maddesinde ise; Alacaklı amme idaresi terimi: Devleti, vilayet hususi idarelerini ve belediyeleri, Tahsil dairesi terimi: Alacaklı amme idaresinin bu kanunu tatbik etmekle vazifeli dairesini, servisini memur veya memurlarını ifade ettiği, hükümlerine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirketin ile davalı idare arasında 30/01/2014 tarihinde imzalanan Araç Kiralama Hizmeti Alımına Ait Sözleşmesi imzalandığı, bu sözleşme kapsamında davacının temin ederek kullanıma sunduğu bazı araçların İhale Teknik Şartnamesine uymadığının tespit edildiği gerekçesiyle aynı Şartnamenin "Cezalar" başlıklı kısmının (b) fıkrası uyarınca davacı hakkında uygulanan 10.000,00 TL tutarındaki cezanın tahsili amacıyla davalı idare tarafından düzenlenen 04/11/2015 tarihli 53908 no. lu 10.000,00 TL bedelli ödeme

emrinin 02/12/2015 tarihinde davacıya tebliği üzerine 03/12/2015 tarihinde bakılan davanın açıldığı, Antalya 4. İdare Mahkemesi'nce davanın görev yönünden reddi yolundaki kararın dosya tekemmül ettirilmeden verildiği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığa konu olayda, 6183 sayılı Kanun uyarınca düzenlenen ve davacıya tebliğ edilen ödeme emrinin, kamu gücüne dayanarak, tek yanlı biçimde ve re'sen gerçekleştirilen bir idari işlem niteliğinde taşıdığı, idari işlem niteliğindeki ödeme emirlerinin iptali istemiyle açılacak davalarda, kural olarak, idari yargının görevli olduğu dikkate alındığında, bununla birlikte ödeme emrinin içeriği alacağın niteliğinin bu durumu değitirmeyecek olması nedeniyle, sözkonusu ödeme emrine karşı açılan davanın idare hukuku esaslarına göre idari yargının görev alanına girdiği sonucuna ulaşıldığından, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerlerince yapılacağından bahisle davanın görev yönünden reddine ilişkin itiraza konu Mahkeme kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Bu durumda, İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası tekemmül ettirildikten sonra uyuşmazlığın esası hakkında bir karar verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, davacının itiraz isteminin kabulüne, Antalya 4. İdare Mahkemesi'nce verilen 11/04/2016 günlü E:2015/1034, K:2016/225 sayılı kararın bozulmasına, bozma kararı doğrultusunda yeniden karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine, Mahkemece verilecek kararlar birlikte itiraz yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına, 2577 sayılı Kanunun (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 45. maddesi uyarınca kesin olarak, 14/03/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

